

Dlaczego Zofija, a nie Zofia? Po śmierci nie obowiązuje nas RODO

zw.lt/opinie/dlaczego-zofija-a-nie-zofia-po-smierci-nie-obowiazuje-nas-rod0

28 listopada 2019

Fot. Roman Niedźwiecki

Miałam okazję zwiedzenia cmentarza, położonego w odległości około dwudziestu kilometrów na południe od Wilna i z zainteresowaniem przyjrzałam się nagrobnym napisom, odnotowanym po polsku.

Ze zdumieniem uświadomiłam pewien fakt, że od początku XXI wieku zwiększyła się liczba imion żeńskich z niezredukowaną grupą *-ija*, takich jak: *Anastazija*, *Apolonija*, *Felicija*, *Leokadija*, *Lidija*, *Marija*, *Melianija/ Melanija*, *Rozalija*, *Stefanija*, *Wiktoria*, *Zofija*. To nasunęło pytanie, czyżby te formy zachowały się z okresu mickiewiczowskiego, gdzie w *Panu Tadeuszu* możemy przeczytać w księdze jedenastej, wersie 583: „I pana Tadeusza z *Zofiją* przywodzi”, czy w księdze dwunastej, wersie 600: „Tadeusz i *Zofija* ustawnie klaskali”.

Przecież te formy są przestarzałe, sięgają średniowiecza, a od II połowy XVIII wieku stopniowo redukowane na rzecz wstępnej samogłoski *i* we współczesnych formach, które w obiegu funkcjonują od 1918 roku, kiedy został uchwalony przepis ortograficzny o jednozgłoskowej wymowie.

Dlatego dzisiaj w pisowni polskiej mamy wyłącznie *j* zgodnie z wymową w wyrazach potocznych, nazwach własnych i imionach po spółgłoskach: *c, s, z*, takich jak: *Felicja, Rosja, Anastazja*, a w pozostałych wyłącznie *i*: *Apolonia, Leokadia, Lidia, Maria, Melania, Rozalia, Stefania, Wiktoria, Zofia*, co sporadycznie można zaobserwować w nagrobnych napisach w postaci fonetycznej i poprawnej pisowni w imionach żeńskich oraz męskim: *Leokadja /Leokadia, Marja/ Maria, Marjan/ Marian*.

Możliwe jest to skutek wpływu języka państwowego, gdzie w dokumentacji litewskiej są stosowane powyżej wymienionego formy imion z niezredukowaną grupą *-ija*.

Od 2010 roku na Litwie działa *Europejska Fundacja Praw Człowieka*, która zachęca do skorzystania ze swoich praw w sprawie pisowni imion i nazwisk, jeżeli obywatel należy do mniejszości narodowej. Wg niej Państwowa Komisja Języka Litewskiego informuje, że „nazwy osobowe z języków obcych nie należą do systemu języka litewskiego i nie mogą być zlituanizowane”.

Tłumaczenie pochodzi z broszury w pdf poniżej:

[Lietuvių kalbos žinynas. Nelietuviškų tikrinių vardų rašymas](#)

Valstybinė lietuvių kalbos komisija:

„Svetimų kalbų asmenvardžiai nepriklauso lietuvių kalbos sistemai ir negali būti sulietuvinti.“

Dlatego może warto nad tym się zastanowić, gdyż po śmierci nas nie obowiązuje RODO, a zachowując poprawny zapis w języku narodowym – świadczymy przynależność do określonej grupy etnicznej.

Nazwisko autora znane redakcji